Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/5421

2026 10 16

TARYBOS REKOMENDACIJA

2026 m. spalio 9 d.

kuria pritariama Čekijos 2027–2030 m. nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui ir patikslinamas lankstumas, leidžiamas pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą 2027 m. ir 2028 m.

(C/2026/5421)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnį,

atsižvelgdama į Reglamentą (ES) 2024/1263, ypač į jo 17 ir 26 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

BENDROSIOS PASTABOS

(1) ES ekonomikos valdymo sistema ([1]) siekiama skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų bei integracinį augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas, taip pat užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Be to, ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir skiriamas didesnis dėmesys vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam taisyklių laikymosi užtikrinimui;

(2) ekonomikos valdymo sistemos pagrindas yra nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, kuriuos valstybės narės pateikia Tarybai ir Komisijai. Šiais planais siekiama dviejų tikslų: i) užtikrinti, kad, *inter alia*, iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio ir kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir ii) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus. Tuo tikslu kiekviename plane turi būti pateiktas vidutinės trukmės laikotarpio įsipareigojimas neviršyti didžiausio grynųjų išlaidų ([2]) augimo tempo, kuriuo veiksmingai nustatomas biudžeto apribojimas plano įgyvendinimo laikotarpiu, apimančiu ketverius ar penkerius metus (priklausomai nuo įprastos valstybės narės teisėkūros institucijos kadencijos trukmės). Be to, plane turi būti paaiškinta, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (įskaitant susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra), nustatytus iššūkius, ir kaip valstybė narė ketina atsižvelgti į bendrus Sąjungos prioritetus. Fiskalinio koregavimo laikotarpis apima ketverius metus ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, atitinkančias Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus;

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) kartu su 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnyje – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(3) pateikus planą, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

(4) po to, remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba turi priimti rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas vidutinės trukmės laikotarpiu ir, kai taikytina, patvirtinami reformų ir investicijų įsipareigojimai, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas;

SUSIJĘ PROCESAI, ĮSKAITANT ANKSČIAU REKOMENDUOTĄ GRYNŲJŲ IŠLAIDŲ PLANĄ IR JO VERTINIMĄ

(5) 2025 m. sausio 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui ([3]). Gavusi Čekijos prašymą aktyvuoti nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų atsižvelgta į didesnes gynybos išlaidas, 2025 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją ([4]), kuria Čekijai leidžiama 2025–2028 m. laikotarpiu nukrypti nuo Tarybos rekomendacijoje C/2025/666 rekomenduojamo didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo;

(6) 2026 m. birželio 3 d. Komisija, rengdama 2026 m. Europos semestro pavasario dokumentų rinkinį, įvertino, kaip Čekija laikosi didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ([5]). Remiantis Komisijos skaičiavimais, bendras grynųjų išlaidų augimo tempas 2025 m., t. y. vertinant 2024 m. ir 2025 m. kartu, buvo mažesnis už 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomenduotą didžiausią grynųjų išlaidų augimą. 2024 m., 2025 m. ir 2026 m. prognozuotas bendras grynųjų išlaidų augimas 2026 m. 0,1 % BVP viršijo rekomenduojamą didžiausią augimą. Tačiau, remiantis dabartinėmis gynybos išlaidų projekcijomis, numatomas nuokrypis neviršija lankstumo, numatyto pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, ribų (taip pat žr. 3 lentelę). Todėl įvertinta, kad Čekija 2025 m. laikosi rekomenduoto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ir turėtų jo laikytis 2026 m. ([6]);

(7) 2025 m. liepos 8 d. Taryba Europos semestro kontekste pateikė Čekijai įvairių konkrečiai jai skirtų rekomendacijų ([7]). Pateikus šioje rekomendacijoje įvertintą peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, 2026 m. liepos 10 d. Taryba Čekijai pateikė naują konkrečiai jai skirtų rekomendacijų rinkinį ([8]);

PASTABOS DĖL ČEKIJOS NACIONALINIO VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO

(8) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 15 straipsnio 2 dalį, jei paskiriama nauja vyriausybė, valstybė narė gali pateikti peržiūrėtą vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Po 2025 m. spalio 3 d. ir 4 d. Čekijoje įvykusių visuotinių rinkimų 2025 m. gruodžio 15 d. buvo sudaryta nauja vyriausybė. 2026 m. birželio 22 d. Čekija Tarybai ir Komisijai pateikė peržiūrėtą nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą (toliau – planas). Planas apima 2027–2030 m. laikotarpį;

([3]) 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Čekijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui (OL C, C/2025/666, 2025 2 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/666/oj).

([4]) 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacija, kuria Čekijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas) (OL C, C/2025/3962, 2025 8 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj).

([5]) Kadangi Čekija naudojasi lankstumo galimybe pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, vertinant atitiktį daugiausia dėmesio skirta grynųjų išlaidų augimo ir Tarybos rekomenduoto bendro didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo palyginimui.

([6]) COM(2026) 200 final ir Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2026)200 „Fiskalinės statistinės lentelės, kuriose pateikiami valstybių narių biudžeto politikai įvertinti svarbūs pagrindiniai duomenys“, 2026 06 03.

([7]) Tarybos rekomendacija dėl Čekijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos (OL C, C/2025/3977, 2025 8 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3977/oj).

([8]) Tarybos rekomendacija dėl Čekijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos (OL C, C/2026/3916, 2026 9 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

Procesas iki 2026 m. birželio mėn. plano pateikimo

(9) prieš pateikdama savo planą Čekija paprašė techninės informacijos ([9]); Komisija pagal Reglamento (ES) 2024/1263 15 straipsnio 4 dalį ją pateikė 2026 m. gegužės 28 d. ir paskelbė 2026 m. birželio 22 d. ([10]). Techninė informacija rodo, koks 2030 m. struktūrinis pirminis balansas pagal projekcijas yra būtinas siekiant užtikrinti, kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnis nei 3 % BVP, o valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnė nei 60 % BVP, jei po 4 metų koregavimo laikotarpio nebus imtasi tolesnių biudžeto priemonių. Vidutinės trukmės laikotarpis apibrėžiamas kaip dešimties metų laikotarpis po koregavimo laikotarpio pabaigos. Techninė informacija buvo parengta ir valstybei narei perduota pagal du scenarijus: scenarijų, kuriame numatomas nuoseklumas su atsparumo deficitui apsaugos priemone ([11]) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 9 straipsnio 3 dalį, ir scenarijų be šios apsaugos priemonės;

(10) Čekijai skirtoje techninėje informacijoje nustatyta, kad, siekiant laikytis taikytinų fiskalinių taisyklių per ketverių metų koregavimo laikotarpį ir remiantis Komisijos prielaidomis, struktūrinis pirminis balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.; scenarijus be atsparumo deficitui apsaugos priemonės) turėtų sudaryti ne mažiau kaip 0,5 % BVP, kaip nurodyta 1 lentelėje. Pateikiama susipažinti: įtraukus atsparumo deficitui apsaugos priemonę, struktūrinis pirminis balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.) turėtų sudaryti ne mažiau kaip 0,5 % BVP. Tačiau Čekijai, kuriai gali būti teikiama techninė informacija, atsparumo deficitui apsaugos priemonė nėra privaloma;

1 lentelė. Komisijos Čekijai pateikta techninė informacija

Paskutiniai koregavimo laikotarpio metai	2030
Mažiausia struktūrinio pirminio balanso vertė (% BVP), scenarijus be atsparumo deficitui apsaugos priemonės	0,5
Pateikiama tik susipažinti: mažiausia struktūrinio pirminio balanso vertė (% BVP), scenarijus su atsparumo deficitui apsaugos priemone	0,5

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai.

(11) vadovaujantis Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsniu, 2026 m. gegužės ir birželio mėn. įvyko Čekijos ir Komisijos techninis dialogas. Techniniame dialoge daugiausia dėmesio skirta Čekijos numatomiems didžiausiems grynųjų išlaidų augimo tempams ir jų pagrindinėms prielaidoms (ypač dėl potencialaus BVP augimo projekcijų, realiojo BVP augimo ir nominaliosios (numanomos) palūkanų normos), taip pat numatomoms įgyvendinti reformoms ir investicijoms, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir bendrus Sąjungos prioritetus, apimančius sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, socialinį ir ekonominį atsparumą, energetinį saugumą ir gynybos pajėgumų stiprinimą;

([9]) Valstybėms narėms ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduotos išankstinės gairės apima techninę informaciją i) be koregavimo laikotarpio pratęsimo ir su juo (atitinkamai apimančią 4 ir 7 metus) ir ii) su atsparumo deficitui apsaugos priemone ir be jos. Jos taip pat apima pagrindines pradines sąlygas ir pagrindines prielaidas, naudojamas Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemoje. Techninė informacija apskaičiuota pagal metodiką, aprašytą Komisijos 2023 m. skolos tvarumo stebėsenos ataskaitoje (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en), ir vėlesnius jos patobulinimus, dėl kurių susitarta skolos tvarumo analizės darbo grupėje. Ji grindžiama Europos Komisijos 2026 m. pavasario prognoze ir jos vidutinės trukmės laikotarpio pratęsimu iki 2035 m., o ilgalaikis BVP augimas ir su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos atitinka bendrą Komisijos ir Tarybos 2024 m. ataskaitą dėl senėjimo (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([10]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/czechia/fiscal-surveillance-czechia_en.

([11]) Reglamento (ES) 2024/1263 8 straipsnyje nustatyta atsparumo deficitui apsaugos priemone nustatoma, kad metinis struktūrinio pirminio balanso pagerėjimas yra 0,4 procentinio punkto BVP (arba 0,25 procentinio punkto koregavimo laikotarpio pratęsimo atveju) tol, kol struktūrinis deficitas bus mažesnis nei 1,5 % BVP.

(12) remiantis Čekijos plane pateikta informacija, 2026 m. gegužės 6 d. pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 3 dalį Čekija konsultavosi su pilietinės visuomenės atstovais, socialiniais partneriais, regioninėmis valdžios institucijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Remiantis Čekijos plane pateikta informacija, plano peržiūra buvo parengta bendradarbiaujant su atitinkamomis ministerijomis ir kitomis viešojo administravimo įstaigomis, įskaitant Čekijos fiskalinę tarybą. Be to, 2026 m. gegužės 6 d. dėl plano projekto buvo surengta apskritojo stalo diskusija su darbdavių, profesinių sąjungų, ekspertų ir kitų suinteresuotųjų subjektų atstovais;

PLANO SANTRAUKA IR KOMISIJOS ATLIKTAS JO VERTINIMAS

(13) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnį Komisija 2026 m. birželio mėn. planą įvertino, kaip nurodoma toliau:

Kontekstas: makroekonominė ir fiskalinė padėtis ir perspektyva

(14) 2025 m. Čekijos realusis BVP išaugo 2,6 % – tą lėmė tiek vidaus, tiek išorės paklausa. Europos Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. ekonomika išaugs 1,8 %: tai atspindi energijos kainų šuolio poveikį ir neigiamą grynojo eksporto poveikį. Prognozuojama, kad 2027 m. realusis BVP padidės 2,4 % dėl stabilaus namų ūkių ir valdžios sektoriaus vartojimo, investicijų ir didesnio grynojo eksporto poveikio. Numatoma, kad prognozės laikotarpiu (t. y. 2026–2027 m.) potencialiojo BVP augimas Čekijoje šiek tiek sumažės, nuo 1,6 % 2025 m. iki 1,5 % 2027 m., dėl sulėtėjusio darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus augimo tempo. 2025 m. nedarbo lygis buvo 2,8 % ir Komisija prognozuoja, kad 2026 m. jis padidės iki 3,1 %, o 2027 m. – 3,2 %. Prognozuojama, kad infliacija (BVP defliatorius) nuo 2025 m. buvusio 3,5 % lygio mažės ir 2026 m. pasieks 2,7 %, o 2027 m. – 3,1 %;

(15) kalbant apie fiskalinius pokyčius, 2025 m. Čekijos valdžios sektoriaus deficitas sudarė 2,1 % BVP. Europos Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. deficitas pasieks 2,8 % BVP, o 2027 m., darant prielaidą, kad politika nesikeis, toliau didės iki 2,9 % BVP. Komisijos 2026 m. pavasario prognozės galutinė data buvo 2026 m. gegužės 4 d., t. y. prieš 2026 m. rugsėjo mėn. pateikiant 2027 m. biudžeto projektą nacionaliniam parlamentui 2025 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 44,3 % BVP. Europos Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. pabaigoje skolos santykis padidės iki 45,8 % BVP, o 2027 m. pabaigoje dar labiau padidės iki 47,2 % BVP. Pagal nusistovėjusią praktiką Komisijos fiskalinėje prognozėje neatsižvelgiama į vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose nustatytus politikos įsipareigojimus, jei ir kol jie nebus pagrįsti patikimai paskelbtomis ir pakankamai tiksliomis konkrečiomis politikos priemonėmis;

2026 m. birželio mėn. plane pateiktas didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas ir pagrindinės makroekonominės prielaidos

(16) planas apima 2027–2030 m. laikotarpį ir jame pateikiamas ketverių metų fiskalinis koregavimas;

(17) plane pateikiama visa informacija, kurios reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnį;

(18) plane įsipareigojama laikytis toliau pateikiamoje 2 lentelėje nurodyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, atitinkančio 3,2 % vidutinį metinį grynųjų išlaidų augimą 2027–2030 m. Techninė informacija (darant prielaidą, kad taikomas linijinio koregavimo planas) dera su 3,2 % vidutiniu grynųjų išlaidų augimu koregavimo laikotarpiu (2027–2030 m.). Numatoma, kad pagal plane numatytą grynųjų išlaidų planą koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.) struktūrinis pirminis balansas sudarys 0,3 % BVP. Šis dydis yra mažesnis už Komisijos techninėje informacijoje nurodytą 2030 m. mažiausią struktūrinio pirminio balanso lygį – 0,5 % BVP. Plane daroma prielaida, kad potencialaus BVP augimas sumažės iki 1,2 % 2030 m. (nuo 1,6 % 2025 m.). Be to, plane numatoma, kad 2027 m. BVP defliatoriaus augimo tempas sumažės iki 3,3 % (nuo 3,5 % 2025 m.), o paskui sumažės iki 2,4 % 2030 m.;

2 lentelė. Čekijos plane pateiktas didžiausias grynųjų išlaidų augimas ir pagrindinės prielaidos (*)

	2026	2027	2028	2029	2030	Vidurkis plano galiojimo laikotarpiu 2027–2030 m.
Grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	6,4	5,4	2,7	2,4	2,2	3,2
Grynųjų išlaidų augimas (bendras, nuo 2025 bazinių metų (**), %)	6,4	12,1	15,2	17,9	20,5	nėra
Potencialiojo BVP augimas (%)	1,6	1,5	1,5	1,2	1,2	1,3
Infliacija (BVP defliatoriaus augimas) (%)	2,9	3,3	2,8	2,6	2,4	2,8

Šaltinis: Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas (2026 m. birželio mėn.) ir Komisijos skaičiavimai.

(*) Plane pateikiami du makroekonominių prielaidų rinkiniai, grindžiami Čekijos makroekonomine prognoze (2026 m. balandžio mėn.) ir Komisijos 2026 m. pavasario prognoze (2026 m. gegužės mėn.). Vertinimui atlikti naudojamos plano 3.4 ir 3.5 lentelės.

(**) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2025 bazinius metus – paskutinius metus, kurių galutinius fiskalinius duomenis yra paskelbusi nacionalinė statistikos institucija ir Eurostatas.

(19) plane apskaičiuota, kad 2026 m. grynųjų išlaidų augimo tempas bus 6,4 %. Šis augimo tempas yra svarbus nustatant 2 lentelėje nurodytą bendrą 2027–2030 m. augimo tempą, nes baziniai metai yra 2025 m., t. y. paskutiniai metai, kurių galutinius duomenis yra paskelbusi nacionalinė statistikos institucija ir Eurostatas. Palyginti su 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija, plane numatytas 2026 m. grynųjų išlaidų augimas, remiantis Komisijos skaičiavimais, reikštų, kad iki 2026 m. pabaigos bendras nuokrypis sudarys 0,1 % BVP dar neįvertinus pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą numatyto lankstumo (žr. 3 lentelę). Įvertinus pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą numatytą lankstumą, prognozuojamas bendras nuokrypis būtų - 0,2 % BVP (t. y. todėl mažesnis už rekomenduojamą išlaidų planą 2026 m., atsižvelgus į lankstumą). Tas pats nurodyta ir Komisijos vertinime, pateiktame 2026 m. pavasario Europos semestro dokumentų rinkinyje (žr. 6 konstatuojamąją dalį);

3 lentelė. Grynųjų išlaidų augimas, metiniai ir bendri nuokrypiai 2025 m. ir 2026 m. (prognozuojami), palyginti su 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija

		2025	2026	
Rekomenduojamos metinės didžiausios grynosios išlaidos *2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija*	% pokytis	**4,5**	**2,5**	
			Komisija	**VTLP**
Metinės grynosios išlaidos	% pokytis	**4,9**	**6,4**	**6,4**
Metinis nuokrypis (*)	% BVP	0,2	1,5	1,5
Bendras nuokrypis (*)	% BVP	- 1,4	0,1	0,1
Bendras nuokrypis (*) pritaikius lankstumą, leidžiamą pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą	% BVP	- 1,7	- 0,2	- 0,2

2026 m. nuokrypius apskaičiuoja Komisijos tarnybos, remdamosi Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje (COM) ir Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane (2026 m. birželio mėn.) (VTLP) numatytu grynųjų išlaidų augimu.

(*) Teigiama (neigiama) reikšmė rodo, kad grynųjų išlaidų augimo tempas yra didesnis (mažesnis) už rekomenduojamą didžiausią augimo tempą.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus balansui

(20) remiantis plane pateiktais didžiausiais grynųjų išlaidų augimo tempais ir prielaidomis, valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažėtų nuo 2,8 % BVP 2026 m. iki 1,2 % BVP koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.), kaip nurodyta 4 lentelėje. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.) neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės. Be to, per dešimt metų po koregavimo laikotarpio (t. y. iki 2040 m.) valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su deficito reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnio 2 dalyje;

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus bendrajai skolai

(21) jei plane numatytas didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas ir pagrindinės prielaidos pasitvirtintų, valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą padidėtų nuo 45,8 % 2026 m. iki 46,6 % BVP koregavimo laikotarpio pabaigoje (2030 m.), kaip nurodyta 4 lentelėje. Prognozuojama, kad vidutinės trukmės laikotarpiu (t. y. iki 2040 m.) skolos santykis pagal planą turėtų iš esmės nusistovėti iki 2032 m. ir vėliau padidėti iki 52,9 % BVP 2040 m. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu liktų mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas dera su skolos reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnio 2 dalyje;

4 lentelė. Čekijos plane pateikti valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir balanso pokyčiai

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2040
Valdžios sektoriaus skola (% BVP)	44,3	45,8	46,9	46,6	46,8	46,6	52,9
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	- 2,1	- 2,8	- 2,8	- 2,0	- 1,6	- 1,2	- 3,0

Šaltinis: Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas (2026 m. birželio mėn.).

Makroekonominės plano prielaidos

(22) planas grindžiamas prielaidomis, kurios skiriasi nuo 2026 m. gegužės 28 d. Čekijai perduotų Komisijos prielaidų. Visų pirma plane naudojamos skirtingos prielaidos dėl šešių kintamųjų, t. y. BVP defliatoriaus augimo, realiojo BVP augimo, nominaliosios (numanomos) palūkanų normos, fiskalinio daugiklio, atsargų ir srautų koregavimo ir vienkartinių priemonių. Toliau išvardyti ir įvertinti prielaidų skirtumai, turintys didžiausią poveikį vidutiniam didžiausiam grynųjų išlaidų augimui.

Planas nuo išankstinių Komisijos gairių skiriasi dviem aspektais, susijusiais su BVP defliatoriaus augimu. Pirma, remiantis prielaida, kad vidaus paklausos defliatoriaus augimas bus didesnis, į planą įtrauktas 2027 m. BVP defliatoriaus augimas, kuris yra 0,2 procentinio punkto didesnis nei Komisijos pateiktoje techninėje informacijoje ir grindžiamas 2026 m. pavasario prognoze. Laikoma, kad ši prielaida nėra tinkamai pagrįsta. Komisijai nėra žinoma apie paskelbtus ar atnaujintus duomenis, kuriais būtų galima pagrįsti didelį 2027 m. BVP defliatoriaus įverčio padidinimą, palyginti su techninėje informacijoje nurodytu įverčiu. Be to, naujausi makroekonominiai pokyčiai (t. y. spartesnis, nei tikėtasi, energijos žaliavų kainų mažėjimas 2026 m.) rodo, kad 2027 m. prekių importo kainos mažės ne taip ženkliai, todėl 2027 m. BVP defliatoriaus įverčiai sumažėtų. Antra, nuo 2028 m. BVP defliatoriaus augimas artėja greičiau ir link mažesnio lygio (2,0 %) nei tas, dėl kurio daroma prielaida pagal bendrą skolos tvarumo analizės sistemą (2,3 %). Ši atsargesnė prielaida, nei pateikta techninėje informacijoje, plane paaiškinama darant prielaidą, kad vartojimo kainų infliacija iki 2032 m. laipsniškai priartės prie Čekijos centrinio banko 2 % tikslo, taip pat darant prielaidą, kad BVP defliatoriaus augimas prie šios vertės priartės 2032 m. ir per likusį projekcijų laikotarpį jo 2032 m. vertė nesikeis. Apskritai vidutinis BVP defliatoriaus augimas per visą projekcijų laikotarpį (2027–2040 m.) plane yra mažesnis nei pagal Komisijos prielaidas – atitinkamai 2,2 %, palyginti su 2,6 %. Todėl rengiant vidutinės trukmės laikotarpio planą prielaida dėl vidutinio BVP defliatoriaus augimo per visą projekcijų laikotarpį (2027–2040 m.) laikoma apdairia ir tinkamai pagrįsta.

— Plane daroma prielaida, kad nominalioji (numanoma) palūkanų norma projekcijų laikotarpiu bus vidutiniškai 0,2 procentinio punkto mažesnė nei pagal Komisijos prielaidą. Pagal vidutinės trukmės laikotarpio planą mažesnės palūkanos leidžia užtikrinti didesnį vidutinį grynųjų pirminių išlaidų augimą koregavimo laikotarpiu. Šį nominaliosios (numanomos) palūkanų normos nuokrypį lemia prielaidos, kad koregavimo laikotarpiu trumpalaikės ir ilgalaikės rinkos palūkanų normos bus atitinkamai 0,6 ir 0,8 procentinio punkto mažesnės, taigi šios prielaidos yra palankesnės, palyginti su Komisijos prielaidomis. Tai galima paaiškinti detalesnių duomenų įtraukimu ir skirtingu prognozavimo metodu, kuris grindžiamas lūkesčiu, kad palūkanų normos stabilizuosis pagal oficialią bazinę palūkanų normos trajektoriją. Šis metodas neatitinka bendros skolos tvarumo analizės sistemos.

Likę prielaidų skirtumai nedaro reikšmingo poveikio vidutiniam grynųjų išlaidų augimui, palyginti su Europos Komisijos prielaidomis. Vertinant apskritai, atsargesnių prielaidų poveikis iš esmės neutralizuoja prielaidų, kurios neatitinka skolos tvarumo analizės sistemos, skirtumų poveikį. Apskritai visi prielaidų skirtumai kartu atitinka vidutinį didžiausią grynųjų išlaidų augimą, kuris lygus vidutiniam didžiausiam grynųjų išlaidų augimui, numanomam techninėje informacijoje. Vertindama, ar laikomasi didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, Europos Komisija ateityje atsižvelgs į pirmiau pateiktą plano prielaidų vertinimą;

Fiskalinė plano strategija

(23) remiantis plane pateikta orientacine fiskaline strategija, įsipareigojimai dėl grynųjų išlaidų bus daugiausia vykdomi tiek ribojant išlaidas, tiek atliekant diskrecinį pajamų didinimą. Pagal planą teigiamas poveikis viešosioms pajamoms turėtų būti daromas didinant mokesčių surinkimo veiksmingumą ir pažabojant šešėlinę ekonomiką. Skaitmenizuojant ir racionalizuojant viešąjį administravimą turėtų mažėti viešųjų išlaidų augimas. Galiausiai prie nominaliojo fiskalinio konsolidavimo turėtų prisidėti ekonomikos augimo spartinimas didinant investicijas, skatinant inovacijas ir modernizuojant infrastruktūrą. Viena iš svarbiausių numatomų priemonių yra būsima sistema „EET 2.0“, t. y. modernizuota elektroninė pardavimų registravimo sistema, kaip tikimasi, padėsianti sumažinti mokesčių slėpimą;

(24) politikos priemonių, kurios turi būti priimtos, tikslus nustatymas turi būti patvirtinamas arba koreguojamas ir kiekybiškai įvertinamas metiniuose biudžetuose. Be to, plane pateiktos orientacinės fiskalinės strategijos įgyvendinimui kyla rizika, susijusi su koregavimo sutelkimu laikotarpio pabaigoje, rinkimų ciklu ir informacijos apie numatomą fiskalinę strategiją vėlesniais plano metais trūkumu (kaip įvertinta pirmiau);

Plane pateikti ketinimai dėl reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus

(25) plane aprašomi politikos ketinimai, susiję su reformomis ir investicijomis, kuriomis siekiama reaguoti į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius, kurie visų pirma nustatyti 2025 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose ir atitinka komunikate „ES konkurencingumo kelrodis“ ([12]) nustatytus prioritetus. Į planą įtrauktos reformos ir investicijos, dauguma kurių yra finansiškai remiamos arba pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), arba iš sanglaudos politikos fondų lėšų. Plane numatytos reformos ir investicijos grindžiamos esamu vyriausybės strateginiu dokumentu („Ekonomikos strategija „Čekija: šalis ateičiai 2.0““). Kaip nurodyta pirmiau, po to, kai 2026 m. birželio mėn. planas buvo pateiktas, Taryba priėmė 2026 m. šaliai skirtas rekomendacijas ([13]), todėl plane į jas jos dar negalėjo būti atsižvelgta;

([12]) Žr. 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30 final.
([13]) Tarybos rekomendacija dėl Čekijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos (OL C, C/2026/3916, 2026 9 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

(26) kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytus klimato srities tikslus, prioritetą, į planą įtrauktos priemonės, iš kurių kai kurios remiamos pagal EGADP. Su žaliosios pertvarkos iššūkiais susijusios priemonės įtrauktos į Čekijos nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą. Svarbiausios priemonės apima skirstomųjų tinklų modernizavimą, daugiausia dėmesio skiriant naujų šaltinių prijungimo ir didelės talpos baterijų įrengimo pajėgumų didinimui, pagalbinės infrastruktūros, įskaitant Energetikos duomenų centrą, diegimą, specialių energijos kaupimo ir tinklo infrastruktūros zonų sukūrimą, pramonės ir šildymo sektoriaus modernizavimą pagal programą „HEAT“ ir išsamios teisinės sistemos, skirtos vandenilio rinkai ir vandenilio infrastruktūrai Čekijoje (LEX HYDROGEN) sukurti ir plėtoti, sukūrimą. Pastatų dekarbonizavimo srityje bus nustatytas naujas planuojamos statybos energinis standartas ir nauja pastato energinio naudingumo duomenų bazė, kurią bus galima peržiūrėti internete. Kalbant apie energijos vartojimo efektyvumą, Nauja žaliojo taupymo (*New Green Savings*) programa ir Nauja supaprastinta žaliojo taupymo (*New Green Savings Light*) programa, kuriomis remiama esminė pastatų renovacija, iš dalies keičiamos siekiant padidinti jų finansinį tvarumą ir sverto poveikį bei sutelkti dėmesį į mažas pajamas gaunančius asmenis. Kitos svarbios priemonės yra geležinkelio linijų elektrifikavimas, transporto priemonių pakeitimas mažiau taršiomis transporto priemonėmis ir parama visai netaršių transporto priemonių įsigijimui ir eksploatavimui. Šios priemonės yra susijusios su šaliai skirtomis rekomendacijomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energetikos infrastruktūros ir tinklų, energijos vartojimo efektyvumo ir tvaraus transporto politikos srityse. Kalbant apie skaitmeninės pertvarkos iššūkius, svarbiausios priemonės apima didelio pralaidumo skaitmeninių tinklų kūrimą, tolesnį skaitmeninių viešųjų paslaugų diegimą ir paramą įmonių skaitmenizacijai. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis viešojo administravimo, galimybių gauti finansavimą ir augimo finansavimo politikos srityse;

(27) kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, prioritetą, į planą įtrauktos priemonės, iš kurių kai kurios remiamos pagal EGADP ir ESF+. Kalbant apie pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo iššūkius, svarbiausios priemonės yra programos, kuriomis remiami moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos įmonėse, daugiausia dėmesio skiriant ypatingos svarbos ir besiformuojančioms strateginėms technologijoms, visų pirma DI, ir inovacijų diegimui mažųjų ir vidutinių įmonių verslo praktikoje. Kitomis programomis siekiama padėti plėtoti esamų startuolių potencialą, siekiant stiprinti novatorišką Čekijos startuolių ir pasaulyje pirmaujančių startuolių ekosistemų bendradarbiavimą. Vyriausybė taip pat įgyvendina mokslinių tyrimų organizacijų vertinimo pakeitimus ir palengvina jų bendradarbiavimą. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos srityje.

Kalbant apie iššūkius socialinei ir teritorinei sanglaudai, svarbiausios priemonės yra pensijų adekvatumo didinimas, socialinių išmokų sistemos parametrų supaprastinimas ir keitimas, taip pat tėvų, ypač moterų, ir nepalankioje padėtyje esančių grupių dalyvavimo darbo rinkoje didinimas remiant socialinę ekonomiką. Kitos svarbios priemonės yra planuojamas dalinis Statybos įstatymo pakeitimas, kuriuo siekiama paspartinti būsto statybą, nuomos rinkos reformą ir socialinio būsto statybos atgaivinimą. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis aktyvios darbo rinkos politikos, paskatų dirbti ir dalyvauti darbo rinkoje, nediskriminavimo ir lygių galimybių bei būsto politikos srityse.

Kalbant apie iššūkius, susijusius su sveikata ir ekonominiu, socialiniu bei instituciniu atsparumu, svarbiausios priemonės yra planai stiprinti viešojo administravimo pajėgumus bei veiksmingumą ir gerinti viešųjų paslaugų kokybę, didinti sveikatos priežiūros sektoriaus atsparumą, veiksmingumą, skaitmenizaciją ir užtikrinti pakankamą darbuotojų skaičių, taip pat tolesnė ilgalaikės priežiūros plėtra. Vyriausybė taip pat teikia pirmenybę neteisėto ir nedeklaruojamo darbo pažabojimui. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis viešojo administravimo, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų skaitmenizacijos, taip pat biudžeto sistemos ir fiskalinio valdymo politikos srityse.

Kalbant apie naujai kartai skirtas politikos priemones, svarbiausios priemonės apima ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimą ir kokybės gerinimą, mokytojo profesijos kokybės ir mokyklų valdymo gerinimą, taip pat vidurinio išsilavinimo svarbos darbo rinkos poreikiams didinimą. Tretinio mokslo srityje svarbiausios priemonės yra studentų sėkmės rodiklių didinimas, strategiškai svarbių studijų programų rengimas ir geresnis universitetų susiejimas su mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriais. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis švietimo, nediskriminavimo ir lygių galimybių politikos srityse;

(28) kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, į planą įtraukta priemonių ir kai kurios iš jų yra remiamos pagal EGADP. Svarbiausios priemonės yra Energetikos įstatymo dalinis pakeitimas, kuriuo siekiama paspartinti anglimis kūrenamų elektrinių, kurių palaipsniui atsisakoma, pakaitinių šaltinių statybą. Pagal dotacijų programą „Strateginės investicijos į neutralaus poveikio klimatui ekonomiką“ bus remiami, *inter alia*, du didelio masto projektai, susiję su baterijų gamyba ir žaliavų, kurios yra itin svarbios ekonomikos dekarbonizavimui ir energetinio saugumo stiprinimui, gavyba. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energetikos infrastruktūros ir tinklų politikos srityse. Vyriausybė taip pat tęsia planuojamą Dukovanų branduolinės elektrinės plėtrą;

(29) kalbant apie bendrą gynybos pajėgumų prioritetą, į planą įtrauktas priimtas Gynybos finansavimo įstatymas ir iš dalies pakeistas Biudžeto taisyklių įstatymas, pagal kuriuos reikalaujama, kad vyriausybė bent 2 % BVP skirtų gynybos išlaidoms, ir leidžiama vyriausybei 2026–2033 m. padidinti gynybos išlaidas iki daugiau kaip 2 % BVP, net viršijant patvirtintą biudžeto išlaidų sistemą. Čekija taip pat paprašė aktyvuoti nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, pagal kurią leidžiamas lankstumas 2025–2028 m. padidinti gynybos išlaidas 1,5 % BVP. Šios priemonės yra susijusios su 2025 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis biudžeto sistemos ir fiskalinio valdymo politikos srityse;

(30) plane pateikiama informacija apie suderinamumą ir, kai tinkama, papildomumą su sanglaudos politikos fondais ir Čekijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. Dominuojanti plane numatytų priemonių dalis finansuojama sanglaudos politikos fondų lėšomis. Plane (ir atitinkamame priede) taip pat apžvelgiamos sanglaudos politikos fondų ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano reformos ir investicijos;

(31) plane pateikiama Čekijos viešųjų investicijų poreikių, susijusių su bendrais Sąjungos prioritetais, apžvalga. Kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant derėjimą su Europos klimato teisės aktu, prioritetą, investicijų poreikiai apima energetikos sektoriaus pertvarką, atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrą, pastatų energijos suvartojimo ir išmetamų teršalų kiekio mažinimą ir 5G judriojo ryšio tinklo infrastruktūros plėtrą. Siekdama užtikrinti socialinį ir ekonominį atsparumą, Čekija planuoja plėsti skaitmeninių viešųjų paslaugų pasiūlą, investuoti į novatoriškus startuolius ir augančias įmones ir didinti sveikatos priežiūros veiksmingumą. Siekdama padidinti energetinį saugumą, Čekija ketina investuoti į švarius energijos šaltinius;

Komisijos vertinimo išvada

(32) apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Čekijos 2026 m. birželio mėn. planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

BENDRA TARYBOS IŠVADA DĖL PERŽIŪRĖTO ČEKIJOS PLANO IR DĖL LANKSTUMO, NUMATYTO PAGAL NACIONALINĘ NUKRYPTI LEIDŽIANČIĄ IŠLYGĄ

(33) Taryba palankiai vertina Čekijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir mano, kad jo visapusiškas įgyvendinimas padėtų užtikrinti patikimus viešuosius finansus ir remti valstybės skolos tvarumą, taip pat tvarų ir integracinį augimą;

(34) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą plano vertinimą. Tačiau Taryba dar kartą prašo Komisijos pateikti planų vertinimą atskirame dokumente, o ne Komisijos rekomendacijose dėl Tarybos rekomendacijų;

(35) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą grynųjų išlaidų plano vertinimą ir pagrindines plane pateiktas makroekonomines prielaidas, taip pat į plano grynųjų išlaidų plano poveikį valdžios sektoriaus deficitui ir skolai. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos vertinimą, kad makroekonominės ir fiskalinės prielaidos, nors kai kuriais atvejais skiriasi nuo Komisijos prielaidų, iš esmės yra tinkamai pagrįstos ir paremtos patikimais ekonominiais argumentais. Taryba palankiai vertina tai, kad prieš pateikiant planą buvo nacionaliniu lygmeniu bendradarbiaujama su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir kad planas buvo pateiktas nacionaliniam parlamentui;

(36) Taryba tikisi, kad Čekija bus pasirengusi prireikus pakoreguoti savo fiskalinę strategiją, kad užtikrintų savo grynųjų išlaidų plano įgyvendinimą. Taryba yra pasiryžusi atidžiai stebėti ekonominius ir fiskalinius pokyčius, įskaitant pokyčius, kuriais grindžiamas plano scenarijus;

(37) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą reformų ir investicijų poreikių bei ketinimų, kuriais reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius, aprašymą ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tokių reformų ir investicijų įgyvendinimą. Remdamasi Komisijos pateiktomis ataskaitomis Taryba įvertins tokias reformas bei investicijas ir stebės jų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(38) Taryba laukia Čekijos parengtų metinių pažangos ataskaitų, kuriose visų pirma būtų pateikta informacija apie pažangą įgyvendinant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą ir platesnio masto reformų bei investicijų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(39) šia rekomendacija pakeičiama 2025 m. sausio 21 d. rekomendacija dėl 2027 ir 2028 m. Tos rekomendacijos I priede nurodytas 2026 m. didžiausias metinis ir bendras grynųjų išlaidų augimo tempas tebėra aktualus vertinant atitiktį iki 2026 m. imtinai. Komisija įvertins 2026 m. atitiktį rengdama 2026 m. rudens priežiūros dokumentų rinkinį ir, remdamasi rezultatų duomenimis, 2027 m. pavasarį;

(40) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17 straipsnį Taryba Čekijai turėtų rekomenduoti 2026 m. birželio mėn. plane nustatytą didžiausią grynųjų išlaidų augimo tempą;

(41) kalbant apie 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendaciją, šioje rekomendacijoje paaiškinama, kiek lankstumo leidžiama pagal 2027 ir 2028 m. taikomą nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą dėl gynybos išlaidų padidėjimo ([14]). Tuo tikslu bendras didžiausias galimas lankstumas, kuriuo bus galima pasinaudoti 2027 ir 2028 m., turėtų būti ribojamas iki lankstumo, kuriuo nebuvo pasinaudota pagal pakeistą 2025 m. sausio 21 d. rekomendaciją;

([14]) Bendros valdžios sektoriaus išlaidos gynybai pagal tarptautinį valstybės funkcijų klasifikatorių (COFOG).

(42) apskritai, jei valstybė narė jau pasinaudojo pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą gynybos išlaidoms numatytu lankstumu, likusiais metais, kuriems taikoma nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga, lankstumą galima taikyti tik tai gynybos išlaidų, išreikštų BVP procentais, padidėjimo nuo ataskaitinių metų daliai, kuri viršija jau panaudotą lankstumą. Be to, tokiais atvejais didžiausias galimas 1,5 % BVP lankstumas taip pat turėtų būti sumažintas anksčiau panaudoto lankstumo suma. Čekijos atveju atitinkami metai, pagal kuriuos vertinamas panaudotas lankstumas, yra 2026 m., t. y. paskutiniai metai, kuriems taikoma 2025 m. sausio 21 d. rekomendacija. Komisijos teigimu, prieš įvertinant pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą numatytą lankstumą, 2026 m. bendras grynųjų išlaidų nuokrypis nuo 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomenduoto didžiausio grynųjų išlaidų plano sudarė 0,1 % BVP (žr. 6 konstatuojamąją dalį). Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2021–2026 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos gynybos išlaidos Čekijoje padidės 0,3 procentinio punkto BVP. Todėl remiantis šiomis projekcijomis numatoma, kad 2026 m. prognozuojamas nuokrypis atitiks pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą numatytą lankstumą. Tai atitinka prognozuojamą 0,1 % BVP lankstumo panaudojimą 2026 m. Tačiau faktinis 2026 m. panaudotas lankstumas, susijęs su šia rekomendacija, gali būti nustatytas tik tada, kai 2027 m. pavasarį bus gauti rezultatų duomenys. 2027 m. pavasarį Komisija apskaičiuos didžiausią galimą lankstumą, remdamasi rezultatų duomenimis, ir apie jį praneš,

REKOMENDUOJA:

1. Čekija turėtų užtikrinti, kad grynųjų išlaidų augimas neviršytų šios rekomendacijos priede nustatytų didžiausių rodiklių;

2. iki 2028 m. Čekijai leidžiama nukrypti nuo šios rekomendacijos 1 punktu nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ir jį viršyti, jei šį didžiausią augimo tempą viršijančios grynosios išlaidos neviršija mažesniosios iš šių verčių:

   a) skirtumo tarp gynybos išlaidų, išreikštų BVP procentais, padidėjimo nuo 2021 m. ir lankstumo, panaudoto iki 2026 m. pagal 2025 m. sausio 21 d. ir 2025 m. liepos 8 d. rekomendacijas, ir

   b) skirtumo tarp 1,5 % BVP ir lankstumo, panaudoto iki 2026 m. pagal 2025 m. sausio 21 d. ir 2025 m. liepos 8 d. rekomendacijas.

   Iki 2026 m. panaudotą lankstumą Komisija turi apskaičiuoti ir apie jį pranešti 2027 m. pavasarį, remdamasi 2026 m. rezultatų duomenimis;

3. po 2028 m. Čekijai vis dar būtų leidžiama nukrypti nuo Tarybos rekomendacijoje pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17, 19 arba 20 straipsnį nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ir jį viršyti, jei tą didžiausią grynųjų išlaidų augimo tempą viršijančios grynosios išlaidos yra susijusios su karinės įrangos pristatymu, dėl kurio sutartys sudarytos anksčiau nei 2028 m. pabaigoje, ir išlieka ne didesnės už 2 punkte nurodytą bendrą ribą;

4. pagal Reglamento (ES) 2024/1263 22 straipsnio 7 dalį šia rekomendacija leidžiami nuokrypiai nuo Tarybos nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo Čekijos kontrolės sąskaitoje nebus registruojami kaip debetai;

5. kad būtų užtikrintas teisingas papildomų išlaidų registravimas, Čekija faktinius ir planuojamus duomenis, susijusius su bendromis gynybos išlaidomis (COFOG 02 skyrius), įskaitant investicijas į gynybą (COFOG 02 P.51 skyrius), taip pat išlaidomis, kurios turi būti finansuojamos į COFOG 02 skyrių nepatenkančiomis SAFE paskolomis, turėtų įtraukti:

   a) už T–4, T–3, T–2 ir T–1 metus (T metai yra einamieji metai) – į ataskaitas Komisijai (Eurostatui) pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 479/2009 ([15]);

   b) už laikotarpį nuo 2021 m. iki T (einamųjų) metų – į nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus ir metines pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 1 dalį, 15 straipsnį ir 21 straipsnio 1 dalį.

Ši rekomendacija skirta Čekijai.

Priimta Liuksemburge 2026 m. spalio 9 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. HARRIS

([15]) 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

PRIEDAS

Didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas (metinis ir bendras augimo tempai nominaliąja verte)

Čekija

Metai		2027	2028	2029	2030
Augimo tempas (%)	Metinis	5,4	2,7	2,4	2,2
	Bendras (*)	12,1	15,2	17,9	20,5

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2025 bazinius metus. Bendras augimo tempas naudojamas atliekant metinę *ex post* atitikties stebėseną kontrolės sąskaitoje. Pastaba. 2026 m. didžiausias metinis ir bendras grynųjų išlaidų augimo tempas, nustatytas 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacijoje, tebėra aktualus ir jo atitiktį vertins Komisija remdamasi galutiniais duomenimis.